Ustekinumab (Stelara) bij IBD

Ustekinumab wordt onder andere gebruikt bij de ziekte van Crohn, meestal bij ernstige vormen die niet goed reageren op andere medicatie. Het is een sterk werkend middel, dat soms belangrijke bijwerkingen kan hebben. Daarom is het belangrijk daarvan op de hoogte te zijn.

Werking

Ustekinumab behoort tot de geneesmiddelen met de naam 'immunosuppressiva'. Deze geneesmiddelen werken door een deel van het afweersysteem te verzwakken. Ustekinumab is een monoklonaal antilichaam, dit zijn eiwitten die specifiek bepaalde eiwitten in het lichaam herkennen en zich eraan binden, het onderdrukt op deze manier ontstekingen.

Voorzorgen

Omdat ustekinumab de afweer vermindert tegen bepaalde infecties, wordt voor de start van de behandeling nagegaan of er aanwijzingen zijn voor aanwezigheid daarvan:

- Er worden een röntgenfoto van de longen, een bloedtest en een huidtest gedaan in verband met tuberculose (TBC).
- Er wordt een bloedonderzoek gedaan naar eventuele aanwezigheid van het hepatitis B/C virus.

Infusen en dosering

Bij de behandeling wordt de eerste dosis (dosering op basis van uw lichaamsgewicht) door middel van een infuus in een ader van uw arm toegediend. Het infuus wordt gegeven op de Dagbehandeling (locatie Utrecht of locatie Woerden) van het St. Antonius Ziekenhuis.

Na de eerste dosis via het infuus, volgt na 8 weken een subcutane injectie (een injectie onder de huid) van 90mg. Deze injectie vindt vervolgens iedere 12 weken plaats. Bij onvoldoende effect van ustekinumab kan mogelijk de interval van de injecties verkort worden, de MDL-arts bepaalt dit.

Bijwerkingen

Zoals elk geneesmiddel kan ook dit geneesmiddel bijwerkingen hebben. Bij optreden van bijwerkingen, contact opnemen met de verpleegkundig MDL consulent of MDL-arts!

Let op: Bij optreden van bijwerkingen, contact opnemen met de verpleegkundig MDL-consulent of MDL-arts!

Ustekinumab zorgt dat het lichaam minder goed weerstand kan bieden tegen infecties en sommige infecties zouden ernstig kunnen worden. Symptomen van infectie kunnen zijn:

- Koorts, griepachtige symptomen, zweetaanvallen 's nachts.
- Vermoeidheid of kortademigheid, hoest die niet over gaat.
- Warme, rode en pijnlijke huid of een pijnlijke huiduitslag met blaren.
- Brandend gevoel bij het plassen.
- Diarree.

Infecties

- Infecties van de neus of de keel en gewone verkoudheid komen vaak voor.
- Celullitis (ontstekingen van de onderhuid) komt soms voor.
- Gordelroos (pijnlijke huiduitslag met blaren) komt soms voor.

Vaak voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op de 10 personen)

- Diarree.
- Misselijkheid.
- Braken.
- Zich vermoeid voelen.
- Zich duizelig voelen.
- Hoofdpijn.
- Jeuk.
- Rug-/spier- of gewrichtspijn.
- Pijnlijke keel.
- Roodheid en/of pijn op de injectieplaats.

Soms voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op de 100 personen)

- Infecties van het gebit.
- Vaginale schimmelinfectie.
- Depressie.
- Verstopte neus.
- Zich zwak voelen.
- Bloeding/bloeduitstorting/zwelling/jeuk op de plaats waar de injectie gezet is.
- Hangend ooglid en uitgezette spieren aan één kant van het gelaat (gewoonlijk tijdelijk van aard).
- Acne en andere huidproblemen.

Allergische reacties

- Vaak voorkomende symptomen van een allergische reactie zijn huiduitslag en galbulten.
- Ernstige allergische reacties (komen zelden voor). De verschijnselen zijn onder andere moeite met ademen/slikken, lage bloeddruk die duizeligheid of een licht gevoel in het hoofd kan veroorzaken en/of een gezwollen gelaat/lippen/mond of keel.

Bloedcontroles

Bloedcontroles worden voorafgaand aan start ustekinumab, 4 weken na start ustekinumab en daarna volgens advies verpleegkundig MDL-consulent/MDL-arts ingepland, dit om mogelijke bijwerkingen vroegtijdig op te

sporen.

Zwangerschap en borstvoeding

- Het verdient de voorkeur om ustekinumab niet te gebruiken tijdens zwangerschap. De effecten van ustekinumab op zwangere vrouwen zijn niet bekend. Geadviseerd wordt effectieve anticonceptie tijdens en tot tenminste 15 weken na de laatste behandeling met ustekinumab te gebruiken.
- Bij kinderwens of zwangerschap contact opnemen met de MDL-arts of verpleegkundig MDL-consulent.
- Bij borstvoeding-(swens) contact opnemen met de MDL-arts of verpleegkundig MDL- consulent. Het is niet bekend of ustekinumab bij de mens wordt uitgescheiden in de moedermelk, daarom moet worden besloten om ofwel borstvoeding niet te starten/stop te zetten ofwel de behandeling met ustekinumab stop te zetten.

Aanvullende informatie

- Ustekinumab injecties bewaren in de koelkast, NIET in de vriezer!
- De injectieflacon in de buitenverpakking bewaren om te beschermen tegen licht.
- U mag de injectieflacons niet schudden, langdurig hevig schudden kan het geneesmiddel aantasten.
- Tijdens gebruik van ustekinumab niet vaccineren met levende vaccins, zoals tegen Bof-Mazelen-Rode hond, Varicella (waterpokken, gordelroos) en sommige tropische ziektes.
- Veelgebruikte vaccins als DKTP, influenza (griep) en hepatitis A en B zijn vermoedelijk geen probleem.
- Ustekinumab mag niet gegeven worden indien u allergisch bent voor één van de stoffen van het medicijn (zie bijsluiter) of indien u een actieve infectie heeft!
- Ustekinumab wordt niet aanbevolen voor gebruik bij kinderen met de ziekte van Crohn die jonger zijn dan 18 jaar, omdat het bij deze leeftijdsgroep niet is onderzocht.

Gebruik dit middel niet...

- Na de uiterste houdbaarheidsdatum.
- Indien u gevoelig bent voor latex. De beschermdop over de naald van de ustekinumab voorgevulde spuit is vervaardigd van droog natuurrubber (een latexderivaat), dat allergische reacties kan veroorzaken bij personen die gevoelig zijn voor latex.
- Als de vloeistof verkleurd is, troebel ziet of als u er andere deeltjes in kunt zien zweven.
- Indien het geneesmiddel bloot gesteld is aan extreme temperaturen.
- Als het geneesmiddel erg is geschud.

Expertise en ervaring

U kunt bij ons terecht voor veelvoorkomende behandelingen, maar ook voor veel complexe ingrepen. Jaarlijks behandelen wij ruim 11.000 patiënten op de poli en voeren wij gemiddeld 15.000 endoscopieën uit. Hiermee is ons MDL-centrum één van de grootste centra in Nederland.

Aandacht en persoonlijke zorg voor de patiënt staan centraal. Samen met u stellen we het best mogelijke behandelplan op. U krijgt altijd een vaste hoofdbehandelaar als aanspreekpunt. Deze behandelaar weet alles over uw behandeltraject en blijft hier nauw bij betrokken. Kankerpatiënten, hepatitispatiënten en patiënten met ontstekingsziekten van de darm (IBD) kunnen gedurende het hele traject begeleiding krijgen van een team van vaste verpleegkundigen.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Maag-Darm-Lever (MDL) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/maag-darm-lever-mdl)

Contact Maag-Darm-Lever (MDL)	T 088 320 56 00